

Затверджено
Голова Сокальської районної
державної адміністрації

_____ Р. Токай
« ___ » _____ 2018 року

МП

Затверджено
Рішенням Сокальської районної
ради Львівської області
№ _____ від « ___ » _____ 2018 р.

Голова Сокальської районної ради
_____ М.Пасько
« ___ » _____ 2018 року

МП

ПРОГРАМА
охорони навколишнього природного середовища
Сокальського району на 2016-2020 роки
(нова редакція)

Погоджено
Голова постійної комісії
з питань бюджету, соціально-
економічного розвитку та інвестицій
Сокальської районної ради
_____ В.Пограничний
« ___ » _____ 2018 року

Погоджено
Начальник відділу житлово-
комунального господарства, цільових
програм та розвитку інфраструктури
Сокальської районної
державної адміністрації
_____ С.Шевчук
« ___ » _____ 2018 року

Погоджено
Голова постійної комісії
з питань агропромислового
комплексу, земельних відносин,
екології, раціонального
природокористування та розвитку
сільських територій Сокальської
районної ради
_____ А.Сенюк
« ___ » _____ 2018 року

Погоджено
Начальник фінансового управління
Сокальської районної
державної адміністрації
_____ Г.Леонова.
« ___ » _____ 2018 року

Начальник відділу
агропромислового розвитку
Сокальської районної державної
адміністрації
_____ О.Коханчук
« ___ » _____ 2018 року

м. Сокаль
2018 рік

ПРОГРАМА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА СОКАЛЬСЬКОГО РАЙОНУ НА 2016-2020 РОКИ (НАДАЛІ -ПРОГРАМА)

Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Збереження та охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів є особливо важливими питаннями і невід'ємною частиною соціального та економічного розвитку району, та забезпечення екологічної безпеки населення.

Сьогоднішня екологічна ситуація у Сокальському районі зумовлена як проблемами, які породжені десятками років тому, так і сучасними. Значною мірою стан довкілля Сокальського району зумовлюється впливом підприємств у гірничо-добувній промисловості, впливом об'єктів муніципальної інфраструктури населених пунктів та методами ведення сільського та лісового господарства.

Серед екологічних проблем району, які підлягають вирішенню в перспективі, слід виділити:

1) забруднення поверхневих вод внаслідок скидання неочищених або недостатньо очищених стоків, що пов'язано з відсутністю очисних споруд, фізичним і моральним зносом водопровідно-каналізаційних систем, недостатнім фінансуванням їх утримання, ремонту і реконструкції.

2) недостатні обсяги утилізації відходів, відсутність обладнаних належним чином полігонів для захоронення відходів і, як наслідок, забруднення території (земель, лісів, водоохоронних зон водних об'єктів) промисловими та побутовими відходами;

3) виснажливе використання біоресурсів та зменшення біорізноманіття, оскільки мала площа територій є віднесеними до природно-заповідного фонду, що в свою чергу не забезпечує достатньої охорони та збереження цінних природних комплексів та видів які є вразливі, рідкісні чи зникаючі;

4) забруднення повітря та земель внаслідок діяльності промисловості.

Програма приймається на виконання Указів Президента України № 838/2005 від 23.05.2005 р. «Про заходи щодо дальшого розвитку заповідної справи в Україні», №1129/2008 від 01.12.2008 року «Про розширення мережі території національних природних парків та інших природно-заповідних об'єктів», №381/2017 від 21.11.2017 року «Про додаткові заходи щодо розвитку лісового господарства, раціонального природокористування та збереження об'єктів природно-заповідного фонду», Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом відповідно до яких, розвиток заповідної справи визнано одним із найважливіших пріоритетів довгострокової державної політики. Відповідно до положень Закону України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної

політики України на період до 2020 року” відсоток територій та об’єктів природно-заповідного фонду області повинен збільшитися більш ніж у 2 рази і становити 19,5 %.

Станом на 01.01.2018 на території області налічується 358 територій та об’єктів природно-заповідного фонду загальною площею 158,1 тис. га, що становить 7,2 %.

Загальна площа території природно-заповідної фонду Сокальського району станом на 01.01.2018 року складає 3,2991 тис. га, що становить 2,15 % від загальної площі (при загальній площі району 157,3 га).

При цьому на території Малоого Полісся в межах району припадає – 202,00 га, а в межах Волинської височини – 3097,10 га відповідно. Зрозуміло, що такі площі не дають можливості вберегти види, які є в дуже малій кількості, що знаходяться під загрозою або зникають на території Сокальського району.

Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2020 року визначено ключову ціль - підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів. Завданнями для її реалізації є:

- раціональне використання природно-ресурсного потенціалу, збереження культурної спадщини та найцінніших природних територій;
- збереження в регіонах біологічного та ландшафтного різноманіття, відтворення природних комплексів;
- підвищення рівня обізнаності населення щодо цінностей територій та об’єктів природно-заповідного фонду і залучення населення до управління ними.

Згідно із Загальнодержавною програмою збереження біорізноманіття на 2005-2025 роки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2004 р. № 675-р), Національним планом дій з охорони навколишнього природного середовища України на період 2011-2015 роки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 р. № 577-р), Програмою охорони навколишнього природного середовища Львівської області на 2016-2020 роки, Стратегією сталого розвитку «Україна-2020», Державною стратегією регіонального розвитку України на період до 2020 року, Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, створення територій та об’єктів природно-заповідного фонду відповідає завданням щодо максимального зміцнення природної основи біорізноманіття держави.

Створення нових та розширення існуючих територій та об’єктів природно-заповідного фонду визначено також Регіональною програмою розвитку заповідної справи у Львівській області на 2009-2020 роки, яка затверджена рішенням Львівської обласної ради від 02.12.2008 № 765.

Стратегією розвитку Львівської області на період до 2020 року визначено однією з важливих стратегічних цілей «Якість життя», яка передбачає реалізацію наступних завдань операційної цілі 2.4. «Чисте довкілля»:

2.4.3. Розвиток мережі територій та об’єктів природно-заповідного фонду:

- Проведення інвентаризації та винесення в натуру меж існуючих територій та об’єктів ПЗФ.

- Створення нових територій і об'єктів ПЗФ, включаючи транскордонні, та забезпечення їх фінансування.
- Розвиток інфраструктури природоохоронних об'єктів, в тому числі під'їзних доріг.

Природа і фауна Сокальщини досить різноманітна, проте потребує охорони.

Південна частина району розташована в зоні мішаних лісів (Мале Полісся), а північна частина в зоні лісостепу (Волинська височина - Сокальське пасмо).

Дані території характеризуються як лісовою, так і лісостеповою рослинністю. Її розвитку тут сприяють кліматичні і ґрунтові умови, а також характер рельєфу.

Мале Полісся - найрівніша територія в межах Сокальського району та Львівської області. Місцями вона настільки плоска, що нахили майже не помітні, а вода після дощу не спливає, як звично, схилами, а застоюється калюжами на місці випадання. В цілому, в межах Малого Полісся діапазон абсолютних висот коливається від 187 до 330 м, що не дозволяє відносити його до низовин. Найбільш вирівняною і плоскою є центральна смуга Малого Полісся.

В адміністративному Сокальському районі знаходиться центральна та північна частина Малого Полісся.

У центральній частині Малого Полісся поширена майже плоска поверхня з ледь вираженою хвилястістю і локальними перевищеннями 3-10 м. Річки тут течуть у слабо виражених долинах, а на межиріччях багато майже безстічних заболочених знижень. Вододіли виражені дуже слабо і лише в окремих випадках (між ріками Рата і Болотня) простягаються виразними прямолінійними пасмами.

Дуже цікавими формами рельєфу тут є дюни, що розташовані поодинокими групами чи ланцюгами. Дюни мають відносні висоти 5-10-15 (до 25 м) м, а крутизна їх схилів - 3-7-15 градусів. Смуга Малого Полісся, де дюни є характерним елементом рельєфу території простягаються від державного західного кордону (між м. Угнівом і Рава-Руська) до східних меж області в околицях Бродів. На топографічних картах цю смугу можна виділити за скупченням зелених плям лісів, які є індикатором піщаних відкладів і разом з ними - дюн.

Північна частина Малого Полісся - припіднята і слабо хвиляста. Особливо виразно це проявляється (перед Волинською височиною) смузі - біля сіл Карів, Домашів, Корчин, м.Белз, в напрямку м.Радехів, с. Лопатин, де близько до поверхні виходять мергелі. Подібна ситуація спостерігається і з південного боку Малого Полісся, де відклади мергелю знову близькі до поверхні.

Волинська височина – в межі Сокальського району і північну частину Львівської області входить південне пасмо Волинської височини – що називається Сокальське пасмо.

Це невисоке (до 290 м) хвилясте підвищення, що простягається

широко і продовжується на заході в Польщі і на сході - у [Волинській області](#). Височина розділена на окремі частини долиною р. Західний Буг - широкою і добре сформованою з пологим і відносно низьким лівим берегом та високим правим берегом. У височину врізаються долини коротких річок, що виходять до основної долини - до Бугу.

Відносні висоти (перевищення вододілів над долинами) тут коливаються у межах 100 м, хоч переважають 20-40 метрові перепади. Лівобережна частина височини має більш плавні форми рельєфу, сформовані терасові рівні. Правобережна частина височини ускладнена глибшими і різкішими врізами, крутішими схилами. З південного боку Сокальська височина закінчується виразним прямолінійним уступним зниженням до Малого Полісся.

Серед дерев на Малому Поліссі - сосна, вільха, береза, ялина, осика. Грабово-дубові ліси ростуть на опідзолених чорноземах, соснові - на піщаних дюнах і торфовищах. У грабово-дубових лісах підлісок багатий на ліщину, крушину, трав'яний покрив досить строкатий. Тут поряд з папороттю і хвощами багато квітів, серед яких - підсніжники, проліски, шафран Гейфеля, конвалія та ін. У хвойних лісах підлісок небагатий - це переважно мохи і лишайники (хвойний мох, оленячий лишайник, чебрець). На території району є великі ділянки, зайняті болотяною рослинністю (осока, хвощ, сфагновий мох тощо).

На Волинській височині серед дерев переважають граб, дуб, вільха, береза, липа.

Лучна рослинність майже винищена, оскільки площі майже всі розорені. Більшість її збереглася на Малому Поліссі.

Площа лісів понад 25% території району. Більше їх на Малому Поліссі.

З огляду на потребу впровадження зазначених вище указів, стратегій, угоди про асоціацію між Україною та ЄС та програм, варто відзначити, що на противагу іншим адміністративним районам Львівської області в Сокальському районі станом на сьогодні відсутній хоча б один Національний природний парк та Регіональний ландшафтний природний парк. Також відсутні гідрологічні природо-заповідні території та з захисту фауни.

В Сокальському районі доцільно створити багатофункціональні природоохоронні території, такі як національний природний парк (НПП), регіональний ландшафтний парк, та розширити діючі об'єкти природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення, що відповідає завданням щодо максимального зміцнення природної основи біорізноманіття держави та оптимізації природно-ресурсного потенціалу території, насамперед рекреаційного, туристичного та біоресурсного, шляхом переорієнтації відповідних секторів економіки на екологічно спрямоване та економічно більш вигідне в перспективі господарювання.

Необхідно розпочати роботу по створенню та будівництву реабілітаційного центру для диких тварин.

Зважаючи, що зубр занесений до Червоної книги України, Червоної

книги [МСОП](#), Європейського Червоного списку, з метою збереження та відновлення популяції зубра в фауні України, спільним наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України та Державного комітету лісового господарства України від 08.05.2007 №231/163 затверджено план дій щодо збереження зубра.

Станом на сьогодні необхідним та актуальним є питання створення резервного стада зубрів у Львівській області на території Сокальського району з метою відновлення оптимальної чисельності популяції зубрів у Львівській області.

До природно-заповідного фонду в межах Сокальського району належать:

Назва об'єкта ПЗФ	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкт ПЗФ	Назва підприємства, установи – землекористувача (землевласника), у віддані якого знаходиться б'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з яким створено об'єкт ПЗФ, тощо.
Волицький	150,00	Сокальський р-н, Волицьке л-во, кв.22 (в.3), 23 (в.2), 24 (в.2)	ДП «Рава-Руський лісгосп»*	1978*
Борове	25,00	Сокальський р-н, Великомоствське л-во, кв.16, в.5,16	ДП «Жовківський лісгосп»*	1984*
Великомостівське	27,00	Сокальський р-н, Великомоствське л-во, кв.20, в.4	ДП «Жовківський лісгосп»*	1984*
Борок	34,00	Сокальський р-н, Сокальське л-во, кв.40, в.3, кв.43, в.2	ДП «Радехівський лісгосп»*	1984*
Парк XV ІІ ст.	5,00	Сокальський р-н, с. Тартаків	Тар аківська сільська рада	1984*
Федорівка	1409,00	Сокальський р-н, Сокальське л-во, кв.72-88	ДП «Радехівський лісгосп»*	1984*
Великий ліс	1649,00	Сокальський р-н, Радехівський р-н, Сокальське л-во, кв.44-45, 57-71	ДП «Радехівський лісгосп»*	1984*
Віковий ясен	0,05	м. Сокаль, біля церкви	Сокальськ міська рада	1984*
Віковий ясен	0,05	В центрі м. Сокаль, біля будинку по вул. А. Шептицького	Сокальська міська рада	1984

		89.		
Дуб Куличків	0,00	с. Куличків, Сокальський р-н.	Великомостівська міська рада	2011*
Дуб Длань Русі	0,00	с. Велике, Сокальський р-н. Бендюзьське л-во, кв.62, в.б	ДП «Радехівський лісгосп»*	2011*
Дуб Спасителя	0,00	с. Муроване, Сокальський р-н.	Мурованська сільська рада	2011*
Ясен Яна Павліковсько- го	0,00	м. Угнів, Сокальський р-н.	Угнівська міська рада	2011*
Липа Святого Михайла	0,00	с. Бодячів, Сокальський р-н.	Смиківська сільська рада	2011*

1978* - Постанова Ради Міністрів УРСР від 03.08.1978 р. №383.

1984* - Рішення виконкому Львівської обласної ради від 09.10.1984р. №495.

2011* - Рішення Львівської обласної ради від 14.07.2011 №206.

ДП «Рава-Руський лісгосп»* (1984рік) – ДП «Рава-Руське лісове господарство» (станом на 2018рік);

ДП «Жовківський лісгосп»* (1984рік) – ДП «Жовківське лісове господарство» (станом на 2018рік);

ДП «Радехівський лісгосп»* (1984рік) – ДП «Радехівське лісомисливське господарство» (станом на 2018рік);

- місце розташування в таблиці об'єктів ПЗФ в лісництвах, кварталах і виділах вказано відповідно до лісовпорядкування актуального на 1984рік).

Слід зазначити, що більшість природно-охоронних об'єктів було створено в 1978 та 1984 роках, і лише 5 дерев у 2011 році були зачислені до ботанічних пам'яток природи місцевого значення. Враховуючи вище наведене, можна зробити висновок, що робота по виявленню і відведенню особливо цінних природно - охоронних об'єктів з метою збереження червонокнижних видів та біорізноманіття у Сокальському районі в період з 1984 по 2016 роки практично не проводилась.

З 2016 року в Сокальському районі проводиться робота з метою створення Національного природного парку.

У 2017 році підготовлено клопотання, обґрунтування та отримано погодження Міністерства екології та природних ресурсів щодо створення нового ботанічного заказника загальнодержавного значення «Малополіський шафран» з метою збереження найпівнічної популяції Шафрану Гейфеля в Україні, яка розміщена на території Великомоствівської ОТГ (ОТГ утворена в жовтні 2017року) Великомоствівського лісництва ДП «Жовківське лісове господарство» Сокальського району.

Слід зазначити, що внаслідок діяльності гірничої промисловості в Сокальському районі сильно забрудненні підземні ґрунтові води та ґрунти (перше місце по області серед районів). Також масово вирізаються ліси, що разом з посухою спричинило різке зменшення рівня ґрунтових вод на

Сокальщині, і з кожним роком погіршується стан атмосферного повітря (друге місце по забрудненню у Львівській області).

Незважаючи на те, що в Сокальському районі затверджені найбільші запаси питної води в порівнянні щодо інших районів Львівської області, якщо терміново не впровадити відповідних заходів щодо збереження лісів, боліт, луків, заплав, рік вже сьогодні, ситуація буде погіршуватися з кожним роком. Єдиний вихід – збереження боліт, лісів, луків, створення нових природо-заповідних об'єктів, збільшення лісистості, будівництво нових каналізаційних очисних споруд, встановлення фільтрів на підприємствах, забезпечення роздільного сортування сміття, що має позитивно вплинути та стабілізувати екологічну ситуацію в районі.

У 2018 році Програмою передбачені наступні заходи:

- розроблення проекту створення національного природного парку «Надбужжя» імені Блаженнішого Любомира Гузара в межах Сокальського району (на підставі впровадження заходу планується створити перший національний природний парк в межах території району з метою збереження унікальних природних комплексів. Планується створення адміністрації парку з орієнтовною чисельністю працівників від 40 до 120 чоловік).

- розроблення проекту створення Регіонального ландшафтного парку "Сокальський" в межах Сокальського району (на підставі впровадження заходу планується створити регіональний ландшафтний парк в межах району з метою першочергового збереження унікальних водно-болотних угідь та прилеглих цінних природних комплексів. Планується створення адміністрації регіонального ландшафтного парку з орієнтовною чисельністю працівників від 3 чоловік).

- розроблення проекту створення ландшафтного заказника місцевого значення "Хлівчанський" (основна мета заходу - збереження цінного осокового болота на території Хлівчанської сільської ради, орієнтовною площею 30 га)

- розробка проекту створення ландшафтного заказника місцевого значення "Корчминський" (заходом передбачено створення об'єкту природно-заповідного фонду на території Корчівської сільської ради Сокальського району з метою збереження цінних природних ландшафтів та старовікових дубів та лип. Місце – де щорічно проходять «Дні Добросусідства» та прощі до Корчминської ікони Матері Божої.

- розробка проекту створення охоронної зони ботанічного заказника загальнодержавного значення "Волицький" (заходом передбачається створити охоронну зону ботанічного заказника орієнтовною площею 1500 га на території Хлівчанської сільської ради з метою збереження найбільшого за площею верхового болота на території Сокальського району та Львівської області)

- розроблення проекту встановлення спостережної мережі (спеціальних заходів), спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду ботанічного заказника загальнодержавного значення "Волицький". Заходом

планується розробити проект по створенню спостережної мережі свердловин біля вище вказаного заказника, на території Хлівчанської сільської ради Сокальського району з подальшим визначенням рівнів ґрунтових вод на території заказника та прилеглих площ. Впровадження заходу необхідне через те, що на території заказника протягом останніх років суттєво понизився рівень ґрунтових вод, і в різний період пониження складає від 0,80 до 1,4 м. Пониження рівня вод спричинене наявністю старої меліоративної системи, яка в даний час працює неефективно. Дана мережа необхідна для оптимального та правильного проектування гідротехнічних споруд, які б дали можливість підтримувати необхідний рівень води в межах та прилеглих територіях заказника.

- проведення робіт із встановлення спостережної мережі (спеціальних заходів), спрямованих для запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду ботанічного заказника загальнодержавного значення "Волицький". Заходом передбачено виконання робіт по встановленню спостережних свердловин.

Мета та головні завдання Програми

Головна мета:

Основною метою програми є реалізація екологічної політики, спрямованої на стабілізацію та поліпшення стану навколишнього природного середовища на території Сокальського району, оцінки і виявлення унікальних природних комплексів з метою їх заповідання.

Основні напрямки та головні завдання:

- 1) зменшення обсягів скидання неочищених та недостатньо очищених стоків у водні об'єкти та поліпшення екологічного стану поверхневих вод басейнів рік Західний Буг, Рата, Болотня, та ін.;
- 2) вирішення основних проблем, пов'язаних з екологічно безпечним збором, зберіганням, утилізацією, переробкою та захороненням твердих побутових і промислових відходів;
- 3) охорона і раціональне використання земель;
- 4) розвиток та збільшення площ природно-заповідного фонду, впровадження заходів збереження біологічного та ландшафтного різноманіття;
- 5) організація системи екологічного моніторингу та інформаційного забезпечення природоохоронної діяльності і впровадження новітніх технологій в даній галузі;
- 6) еколого - просвітницька діяльність;
- 7) розвиток та поглиблення міжнародного співробітництва в природоохоронній сфері

Програмою планується фінансувати заходи, які перелічені у переліку заходів.

Кошти з програми також можуть використовуватись для участі у співфінансуванні заходів передбачених даною програмою (субвенції місцевим бюджетам сільських, селищних, міських рад) з метою

впровадження екологічних заходів.

Шляхи реалізації Програми

Реалізація Програми передбачає наступні заходи:

- будівництво, реконструкція чи ремонт споруд для очищення стічних вод, системи роздільної каналізації, каналізаційних мереж і споруд на них;
- проведення заходів щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок, а також заходів для боротьби з шкідливою дією вод; благоустрій водойм;
- будівництво, реконструкція та облаштування полігонів твердих побутових відходів, здійснення заходів щодо мінімізації, утилізації та переробки промислових і побутових відходів;
- рекультивация порушених земель та територій полігонів твердих побутових відходів (сміттєзвалищ);
- реалізація заходів із розвитку та розширення територій природно-заповідного фонду;
- проведення заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- здійснення заходів, пов'язаних із відтворенням та охороною природних ресурсів;
- організація моніторингу навколишнього природного середовища, створення системи та банку екологічної інформації;
- організація і здійснення робіт з екологічної освіти, проведення науково-практичних конференцій і семінарів, конкурсів та інших заходів щодо пропаганди екологічних знань, видання поліграфічної продукції з екологічної тематики;
- забезпечення участі міжнародних природоохоронних організацій із залученням коштів, міжнародної технічної допомоги та ін.. іноземних інвестицій;
- оцінку природних комплексів сформованих в межах Сокальського району, з метою їх подальшого заповідання;
- співфінансування грантів та програм, метою яких є оцінка перспектив збереження, збагачення та організації моніторингу біорізноманіття екосистем Сокальщини та формування природозаповідних об'єктів для покращення екологічного стану навколишнього природного середовища;
- фінансування мікропроектів з охорони навколишнього природного середовища;
- обґрунтування та створення НПП, РЛП інших об'єктів природно-заповідного фонду в межах Сокальського району, зокрема в заплавах рік Рата, Болотня та інших річок з переходами до заплава Західного Бугу, з включенням уже діючих природо-заповідних територій, та нових масивів, виявлених під час обстеження території району;
- обґрунтування створення нових лісових масивів на території Сокальського району на малопродуктивних, еродованих землях, в

тому числі що вийшли з ужитку в промисловості;

- обґрунтування пропозицій щодо створення екологічних стежок з урахування розміщення культурно-історичних об'єктів.
- інші заходи, які вище не перелічені, проте належать до природоохоронних заходів відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996р. №1147.

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких буде здійснюватися з районного бюджету, та за рахунок змін до нього, погоджується постійною комісією з питань агропромислового комплексу, земельних відносин, екології, раціонального природокористування та розвитку сільських територій.

Перелік природоохоронних заходів, співфінансування яких буде здійснюватися відповідно до даної програми з обласного бюджету, а саме з фонду охорони навколишнього природного середовища у складі обласного бюджету та зміни до нього, затверджується Львівською обласною радою за погодженням постійної комісії з питань екології, природних ресурсів та рекреації обласної ради.

На конкурсній основі проводиться відбір заходів за напрямком «будівництво, реконструкція чи ремонт споруд для очищення стічних вод, системи роздільної каналізації, каналізаційних мереж і споруд на них».

Критеріями відбору заходів на конкурсній основі є:

- 1) державне та регіональне значення об'єкту (заходу);
- 2) наявність проектно-кошторисної документації;
- 3) висока ступінь готовності об'єкту (робіт) до проведення заходу;
- 4) співфінансування за усіма джерелами акумулювання коштів збору за забруднення довкілля (Державний бюджет, Державний фонд ОНПС, обласний бюджет, районний бюджет, місцевий бюджет, інші кошти не заборонені законодавством);
- 5) - обсяг недостатньо очищених стічних вод.

За напрямком «будівництво, реконструкція та облаштування полігонів твердих побутових відходів, здійснення заходів щодо мінімізації, утилізації та переробки промислових і побутових відходів» в частині «придбання машин для збору, транспортування та складування твердих побутових відходів» можливе застосування механізму екологічного лізингу.

Для подальшого співфінансування заходів, які будуть виконуватися за рахунок коштів з інших джерел (Державного фонду охорони навколишнього природного середовища, обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, державного та обласного фондів регіонального розвитку тощо), у Переліку природоохоронних заходів можливе передбачення видатків, не розподілених на момент його затвердження.

Головним розпорядником бюджетних коштів по Програмі є відділ агропромислового розвитку Сокальської районної державної адміністрації.

Технічні завдання до виконання робіт та послуг по заходах передбачених Програмою попередньо погоджуються головним

розпорядником коштів з постійною депутатською комісією з питань агропромислового комплексу, земельних відносин, екології, раціонального природокористування та розвитку сільських територій Сокальської районної ради.

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснюється з районного бюджету у відповідному році додається (Додаток 3).

Фінансування Програми

Загальний обсяг фінансування Програми на 2018 рік становить 2663,00 тис. грн., у тому числі: районного бюджету 665,00 тис. грн., кошти обласного бюджету – 1998,0 тис. грн.

Головним розпорядником бюджетних коштів є відділ агропромислового розвитку Сокальської районної державної адміністрації.

На 2019 – 2020 роки обсяг та джерела фінансування будуть визначатись щорічно при затвердженні обласного та районного бюджетів на відповідний рік чи при внесенні змін у показники бюджетів (Додаток 1).

Фінансування цієї Програми здійснюється Фінансовим управлінням Сокальської районної державної адміністрації відповідно до замовлень головного розпорядника коштів.

ВИЗНАЧЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНИХ ВИКОНАВЦІВ

Відповідальними виконавцями Програми визначено:

- відділ агропромислового розвитку Сокальської районної державної адміністрації;
- органи місцевого самоврядування;
- органи місцевої влади;
- громадські організації;
- інші замовники заходів, визначені переліком природоохоронних заходів.

КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Координацію та контроль за виконанням Програми здійснює постійна комісія районної ради з питань агропромислового комплексу, земельних відносин, екології, раціонального природокористування та розвитку сільських територій.

Замовники заходів – відповідальні виконавці Програми – щоквартально (наростаючим підсумком) подають в Сокальську районну раду інформацію про стан виконання заходів Програми.

Відділ агропромислового розвитку Сокальської районної державної адміністрації щороку готує звіт про стан виконання Програми та подає її на затвердження на сесії.

Контроль за цільовим та ефективним використанням коштів покладається на розпорядників коштів, замовників заходів та виконавців

робіт.

ПАСПОРТ
ПРОГРАМИ ОХОРОНИ
НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА
СОКАЛЬСЬКОГО РАЙОНУ НА 2016-2020 РОКИ
НА 2018 РІК

1. **Ініціатор розроблення програми:** Сенюк А.І. – депутат, голова постійної депутатської комісії Сокальської районної ради з питань агропромислового комплексу, земельних відносин, екології, раціонального природокористування та розвитку сільських територій.
2. **Дата, номер документа про затвердження змін до програми:** рішення №___ від _____2018 року ___ сесії ___ скликання Сокальської районної ради.
3. **Розробник нової редакції програми:** Відділ агропромислового розвитку Сокальської районної державної адміністрації, Сенюк А.І. – депутат, голова постійної депутатської комісії Сокальської районної ради з питань агропромислового комплексу, земельних відносин, екології, раціонального природокористування та розвитку сільських територій.
4. **Співрозробник програми:** Сокальська районна рада.
5. **Відповідальний виконавець програми:** Відділ агропромислового розвитку Сокальської районної державної адміністрації (виконавці по проведенню робіт визначаються через систему закупівель ПРОЗОРО), субвенції місцевим радам (перераховуються місцевим бюджетам для реалізації та впровадження природоохоронних заходів), інші кошти перераховуються відповідно до чинного законодавства.
6. **Учасники програми:** органи місцевого самоврядування, лісогосподарські підприємства, сільськогосподарські підприємства, громадські організації, інші замовники заходів, визначені переліком природоохоронних заходів.
7. **Термін реалізації програми:** 2016-2020 роки.
 - 7.1. Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, тис. грн.:
 - на 2018 рік – 665,00 тис. грн.
 - на 2019 – 2020 роки визначається щорічно при затвердженні районного бюджету, або при внесенні змін у показники районного бюджету.
8. **Коштів районного бюджету – 665,00 тис. грн. на 2018 рік;**
Коштів обласного бюджету – 1998,00 тис. грн. на 2018 рік;
 - на 2019 – 2020 роки визначається щорічно при затвердженні обласного бюджету, або при внесенні змін у показники обласного бюджету.

Начальник відділу агропромислового розвитку Сокальської районної державної адміністрації

О.М. Коханчук

РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

**ПРОГРАМИ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО
СЕРЕДОВИЩА СОКАЛЬСЬКОГО РАЙОНУ НА 2016-2020 РОКИ
НА 2018 РІК**

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	2016 рік	2017 рік	2018 рік*	2019 рік*	2020 рік*	Усього витрат на виконання Програми, тис. грн.
Усього						
Районний бюджет			665,00			665,00
Обласний бюджет			1998,00			1998,00

* обсяги фінансових призначень на 2019–2020 роки будуть щорічно визначатись при затвердженні, обласного та районного бюджетів на відповідний рік.

Заступник голови районної ради

Василь Бойко

Додаток 2 до Програми
охорони
навколишнього природного середо-
вища
Сокальського району на 2016-
2020 роки

Перелік завдань, заходів та показників районної (бюджетної) цільової програми

**Програма охорони навколишнього природного середовища Сокальського району на 2016-2020 роки
на 2018 рік**

№ з/п	Назва завдання	Перелік заходів завдання	Показники виконання заходу, один. виміру	Виконавець заходу, показника	Фінансування **		Очікуваний результат
					джерела	обсяги, тис. грн.	
2018 рік							
1	Зменшення обсягів скидання неочищених та недостатньо очищених стоків у водні об'єкти та поліпшення	проведення заходів щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок, а	<u>затрат</u> обсяг витрат на проведення заходів щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок, а також заходів для боротьби з шкідливою дією вод, 0 тис. грн.	органи місцевого самоврядування, органи місцевої влади, інші замовники заходів	районний бюджет	0,0	Відновлення гідрологічного режиму та санітарного стану річок для збільшення пропускної здатності та пониження рівня

	<p>екологічного стану поверхневих вод басейнів рік, р.Західний Буг, відновлення гідрологічного режиму та санітарного стану річок для збільшення пропускної здатності та пониження рівня води на заплавах притоків річок</p>	<p>також заходів для боротьби з шкідливою дією вод; благоустрій водойм</p>	<p><u>продукту</u> кількість місцевих рад, на територіях яких проведено заходи щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок, а також заходи для боротьби з шкідливою дією вод, 0 од.</p>				<p>води на заплавах притоків річок</p>
			<p><u>ефективності</u> середні витрати на проведення заходів щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок, а також заходів для боротьби з шкідливою дією вод 0 тис. грн./од.</p>				
			<p><u>якості</u> ступінь готовності заходів щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок, а також заходи для боротьби з шкідливою дією вод, %</p>				

2	Вирішення основних проблем, пов'язаних з екологічно безпечним збором, зберіганням, утилізацією, переробкою та захороненням твердих побутових і промислових відходів	будівництво, реконструкція та облаштування полігонів твердих побутових відходів, співфінансування придбання спецавтомобілів для збору твердих побутових і промислових відходів, здійснення заходів щодо мінімізації, утилізації та переробки промислових і побутових відходів	<u>затрат</u> обсяг витрат на будівництво, реконструкцію та облаштування полігонів твердих побутових відходів, здійснення заходів щодо мінімізації, утилізації та переробки промислових і побутових відходів, співфінансування придбання спецавтомобілів для збору твердих побутових і промислових відходів, 0 тис. грн.	органи місцевого самоврядування, органи місцевої влади, інші замовники заходів	районний бюджет	0	Мінімізація утворення твердих побутових відходів та зменшення їх негативного впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище, створення умов, що сприятимуть забезпеченню утилізації, знешкодженню та захороненню твердих побутових відходів, придбання спецавтомобілів для збору твердих побутових і промислових відходів
			<u>продукту</u> кількість проведених заходів, 0 од.				
			<u>ефективності</u> середні витрати на будівництво, реконструкцію та облаштування полігонів твердих побутових відходів, здійснення заходів щодо мінімізації, утилізації та переробки промислових і побутових відходів, співфінансування придбання спецавтомобілів для збору твердих побутових і промислових відходів, 90,0 тис. грн/од				

			<u>якості</u> ступінь готовності заходів, %				
3	Розвиток природно-заповідного фонду, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, реконструкція парків в населених пунктах, заходи з озеленення	реалізація заходів із розвитку та розширення територій природно-заповідного фонду та заходів із створення Національного природного парку на території Сокальського району (в т.ч.наукові роботи для подальшого створення Національного природного парку)	<u>затрат</u> обсяг витрат на реалізацію заходів із розвитку та розширення територій природно-заповідного фонду, тис. грн.	Відділ агропромислового розвитку Сокальської РДА, наукові установи, органи місцевого самоврядування , лісогосподарськ і підприємства, інші замовники заходів	районний бюджет	330,00	Збільшення відсотку територій природно-заповідного фонду, збереження, відтворення і раціональне використання ландшафтів з типовими та унікальними природними комплексами, що мають важливе природоохоронне, екологічне, естетичне, освітнє та рекреаційне значення,
			<u>продукту</u> кількість заходів із розвитку та розширення територій природно-заповідного фонду, 5 од.				
			<u>ефективності</u> середні витрати заходів із розвитку та розширення територій природно-заповідного фонду 66,0 тис. грн./од.				
			<u>якості</u> ступінь готовності заходів - 100 %, розроблено 4 проекти створення, 1 проект створення охоронної зони, 1 проект встановлення спостережної мережі об'єктів природно-заповідного фонду. Реалізовано 1 проект з встановлення спостережної мережі				

		Заходи з реконструкції парків в населених пунктах, заходи з озеленення	<u>затрат</u> обсяг витрат на проведення заходів з реконструкції парків в населених пунктах та заходів з озеленення, тис. грн. <u>продукту</u> кількість територій та об'єктів на яких реалізовано заходи, 0 од. <u>ефективності</u> середні витрати на проведення заходів з реконструкції парків в населених пунктах та заходів з озеленення, 0 тис. грн./од. <u>якості</u> ступінь готовності заходів, %	Відділ агропромислового розвитку Сокальської РДА, органи місцевого самоврядування, лісогосподарські підприємства, інші замовники заходів	районний бюджет	0	підвищення рівня екологічної свідомості мешканців, покращення умов відпочинку населення та заохочення туристів, розвиток туристичної інфраструктури та привабливості для відвідувачів, покращення навколишнього природного середовища
4	Організація системи екологічного моніторингу інформаційного забезпечення природоохоронної діяльності, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, співфінансування	організація моніторингу навколишнього природного середовища, створення системи та банку екологічної інформації, аналіз стану навколишнього природного	<u>затрат</u> обсяг витрат на проведення заходів з моніторингу навколишнього природного середовища, створення системи та банку екологічної інформації, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, співфінансування грантів пов'язаних з природоохоронною діяльністю, тис. грн.	Відділ агропромислового розвитку Сокальської РДА, наукові установи, громадські організації, інші замовники заходів	районний бюджет	335,00	Підвищення ефективності функціонування системи моніторингу; надання органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування і населенню своєчасної та достовірної

	<p>я грандів пов'язаних з природоохоронною діяльністю, визначенням унікальних природно-територіальних комплексів в районі і їх заповідання, в тому числі міжнародних</p>	<p>середовища, співфінансування грандів, в тому числі міжнародних і їх впровадження</p>	<p><u>продукту</u> кількість заходів з моніторингу навколишнього природного середовища, створення системи та банку екологічної інформації, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, співфінансування грандів пов'язаних з природоохоронною діяльністю 2 од.</p>				<p>інформації про стан навколишнього природного середовища, підвищення рівня екологічних знань громадян; визначення спільних пріоритетів під час планування дій суб'єктів системи моніторингу; створення єдиної мережі спостережень з метою запобігання знищення чи пошкодження унікальних природно-</p>
			<p><u>ефективності</u> середні витрати на проведення заходів з моніторингу навколишнього природного середовища, створення системи та банку екологічної інформації, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, співфінансування грандів пов'язаних з природоохоронною діяльністю, 167,5 тис. грн./од.</p>				

			<p><u>якості</u> ступінь готовності заходів з моніторингу навколишнього природного середовища, створення системи та банку екологічної інформації, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, грантів пов'язаних з природоохоронною діяльністю - 100 %, Розроблено 1 проект встановлення спостережної мережі (спеціальних заходів), Проведено роботи з встановлення спостережної мережі (спеціальних заходів).</p>				<p>територіальних комплексів в Сокальському районі, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, використання новітніх методів спостереження. Отримання грантів, в тому числі міжнародних, для розширення та розвитку ПЗФ Сокальського району</p>
	Разом					665,0	

** - показники виконання завдань та заходів складено виключно на фінансування з районного бюджету, обсяг фінансування визначається переліком природоохоронних заходів;

Заступник голови районної ради

Василь Бойко

до Програми охорони навколишнього природного середовища
Сокальського району на 2016-2020 роки

Перелік заходів, фінансування яких здійснюється у 2018 році, відповідно до Програми охорони навколишнього природного середовища Сокальського району на 2016-2020 роки

		Назва заходу	Джерело фінансува ння	Обсяг фінансува ння, тис.грн
1		Реалізація заходів із розроблення проектів створення територій і об'єктів природно-заповідного фонду та організації їх територій		
1. 1		Розроблення проекту створення національного природного парку "Надбужжя" імені Блаженнішого Любомира Гузара в межах Сокальського району	районний бюджет	120,00
1. 2		Розроблення проекту створення Регіонального ландшафтного парку "Сокальський" в межах Сокальського району	районний бюджет	90,0 0
1. 3		Розроблення проекту створення ландшафтного заказника місцевого значення "Хлівчанський"	районний бюджет	40,0 0
1. 4		Розробка проекту створення ландшафтного заказника місцевого значення "Корчминський"	районний бюджет	40,0 0
1. 5		Розробка проекту створення охоронної зони ботанічного заказника загальнодержавного значення "Волицький"	районний бюджет	40,0 0
2		Організація моніторингу навколишнього природного середовища, створення системи та банку екологічної інформації, аналіз стану		

		навколишнього природного середовища, співфінансування грантів, в тому числі міжнародних і їх впровадження		
2. 1		Розроблення проекту встановлення спостережної мережі (спеціальних заходів), спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду ботанічного заказника загальнодержавного значення "Волицький".	район ний бюдже т	47,0 0
2. 2		Проведення робіт із встановлення спостережної мережі (спеціальних заходів), спрямованих для запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду ботанічного заказника загальнодержавного значення "Волицький".	район ний бюдже т	288,00
		Всього		665,00

Заступник голови районної ради

Василь Бойко